

23. 11. 2025 – Obklíčený král

1. čtení: Lk 16, 1-13

Píseň: S398 – Zní, zní, zní

Základ kázání: 1Sam 23, 15-28

Kázání: Milí shromáždění,

některé biblické oddíly se zdají být banálními. Třeba dnešní. Tak Jónatan s Davidem *už zase* uzavřeli smlouvu. Tak se David schovával před Saulem na různých pouštích. Už zase. A co má být?

To ale stále znovu mluví z člověka pýcha. A tak hřích. Proč by se někdo obtěžoval něco *zbytečného* psát do 1500 let vznikajícího tzv. Starého Zákona?

A i Nový Zákon připomíná: Před Bohem *není nic* „příliš malé.“ Zbytečné. Zanedbatelné. Co Boha *nezajímá*. Dokonce často naopak – právě péče a milosrdenství projevené právě těm v lidských očích *zbytečným* a *zanedbatelným* je připomínána jako to *hlavní*. (např. Mt 25, 31-46)

Explicitně také dnešní první čtení: Kdo je nevěrný *v malé*, banální, zanedbatelné věci, ten je nevěrný, nespravedlivý, nepoctivý i *ve velké*. Opět *opačně* než praví lidský, pohanský, ulhaný svět. Ve kterém kde kdo vykřikuje, jak teď se chová sice hrozně, nepoctivě, zrádně, nevěrně, sobecky – ale až přijde krizová situace, tak z něj bude hrdina! Nikdy nebyl...

Tak i ten dnešní Davidův příběh *není* tak banální, jak se může zdát.

Už v té smlouvě Jónatana a Davida. Ano, *právě proto*, že už jednou smlouvu uzavřeli! Je *strašně důležité*, že ji uzavřeli *znovu*. Činění stále stejného *dobra* je přece dokladem *věrnosti*. Poctivosti. V malém i velkém. Tak i opakované stvrzení vzájemné smlouvy je důkazem *trvajících* věrnosti, lásky Davida a Jónatana. Také lásky manželské. Nebo Boha k člověku – a člověka k Bohu. Jak to vlastně všichni chceme: *Opakované nám projevované* důkazy věrnosti, poctivosti, lásky. Žádné „jednou přece stačilo.“

Opakování také této smlouvy je pak ještě důležitější ve srovnání se Saulem. Saul neuzavřel smlouvu *nikdy s nikým*. Žádnou. Tak zrádný,

nedůvěryhodný, nepoctivý byl. I v dnešním oddílu zřetelně: „Měli jste se mnou soucit, když chci zase zabíjet nevinné – Davida a jeho následovníky. Ale koukejte vy jít ještě pracovat a zajišťovat, než já za vámi vůbec přijdu.“

Manipulace, hraní na emoce, podbízení se – to nejen Saulovi šlo. Ale uzavírat smlouvy? A tak plnit povinnosti? To Saul neudělal ani s *Bohem*. A přesto se Saul opakovaně divil, že jeho domluvy, úmluvy *nefungovaly*. Ani s těmi, kteří tak strašně *slíbili* vydat Davida. Jen ho neměli ani v moci. Na co smlouvu, že? Vždyť jen Hospodin sám *uzavírá opakovně smlouvu s člověkem!* Už v popotopní duze. Už v obřízce. Také ve křtu. Také v eucharistii – Večeři Páně. Také v utrpení a smrti svého Syna Ježíše Krista.

Protože Bůh *je věrný už v malém*. V zanedbatelném. Jak zanedbatelná je tato planeta v perspektivě celého vesmíru! O kolik zanedbatelnější je kdokoli z nás na ní? Ale Bůh je věrný *už* v tom, co je malé, zanedbatelné. Čeho je málo – každý z nás je *právě* jeden. A *proto* je věrný také ve velkém – ve věčnosti, milosti, dobru i celému vesmíru.

A tak byl samozřejmě stejně věrný i *Davidovi*. V tom, že s Davidem hovořil. Když ho přece David poslouchal, proč by s ním Bůh *nemluvil*? Ale současní křesťané se opakovaně diví, jak je možné, že v Bibli kdekdo tak snadno mluví s *Bohem*. A Bůh tak snadno s kým. Když *já* přece Boha neslyším?!

A kdo se namáhá slyšet Boha jako třeba David? Nebo Abram? Nebo Ježíš? Kdo se namáhá slyšet a *poslouchat* Boha tak často a dlouho, jako chceme, aby *Bůh* slyšel a poslouchal *nás*?! Proč by ale Bůh podporoval pokrytectví?

Zatímco i pro starozákonní svědky byla věrnost Bohu zcela samozřejmá. Tak i naslouchání *Jeho* slovům. Tak i poslušnost jim. Že je pro *nás* nepředstavitelné, neznámé něco, co je pro lidi před tisíciletími *samozřejmé*, je dnes nakonec docela běžná věc. Kdo si dovede dnes být představit mít pět, osm, deset dětí? To bylo po celé dějiny lidstva až donedávna *samozřejmé*.

Tak proč by to bylo jiné se slyšením Boha?

Také proto také David poslouchal Boha tak *samozřejmě*, že na jeho slovo bloudil různými pouštěmi. Jak podobně už Abramovi (Gn 12)! Skrýval se v různých pohořích. Protože přes všechnu *vychytralost* Davidovu by mu i ta byla k *ničemu*. Saul ho dostihl. Oblklíčil. A málem pobil. Ani vychytralost Davidovi nestačila.

Jenže *Boží* věrnost *člověku* stačí na *všechno*. I Davida *zase* zachránila před jistou smrtí. Už *zase* byl obklíčen Saulovými vojáky! A náhle všichni odtáhli.

A *přesto* se David *skrýval dál*. Opět *nedal* hlavně na svou vychytralost, hbitost, moudrost a další tak protěžované lidské talenty. Kterými se přece řídíme tak *samozřejmě*! David dával raději na *Boží* slovo.

Které znamenalo *už zase* žít v pustině. Ne ve městě. Ne v palácích. Ne v žádném obydlí. V *pustině* pouští. Hor. Skal. Jeskyň. Hle, *Boží* mesiáš! Takové vlastní jednání si nedovedeme opět ani představit – ani na *Boží* slovo. Tak jak bychom mohli Boha vůbec slyšet?

Když tak samozřejmě slyšíme svou pýchu, a tak hřích. Tak všedně, banálně a zanedbatelně, že už ji ani nevnímáme. Jak vyvyšujeme *svou* zkušenost, normálnost, víru a zbožnost i nad *Boží* slovo osvědčené tisíciletími. I nad lidské *slyšení* Boha osvědčené tisíciletími.

Jak se přece domníváme, že naše představy a „znalosti“ i *Boha* tak převelice převyšuje starověké lidi. I Boha samého. *My* přece tak dobře víme a známe – jen nám to tedy ani v té církvi nefunguje. A v životě? Jestli tak náhodou nežije většina lidí situace Saulovy, ne Davidovy...

Tedy situace člověka, který se pro jistotu nezavazuje, pokud možno, *nikomu ničím*. Aby nemusel nedej Bože plnit nějaké povinnosti. Ani vůči Bohu! Místo abychom žili jako ti lidé, kteří se zavazovali smlouvou věrnosti a zachování života z pozice slabšího, pronásledovaného – např. Davida. Vůči Jónatanovi. Vůči Ebjátarovi. Vůči stovkám vyhnanců, kteří Davida následovali. A mnozí další nás ještě čekají.

Protože David by věrný Bohu už v *malých* věcech. Ve *všedním* životě! Jak to přece očekáváme od Boha. Aby Hospodin byl věrný v každé maličkosti našich životů. Aby nám ve *všem* pomáhal. Smilovával se. Dopřával štěstíčko, zdravíčko.

A stejně také vůči bližním. Ny přece *nemusíme* být stejně věrní, jako to vyžadujeme od bližních – i od Boha! *My* budeme až ve *velkých* věcech! Všednost je přece „naše,“ Bůh je potřeba až na svátky, krize, katastrofy!

A proto taková víra nefunguje *ani všedně*. *Není* vírou biblických svědků. Tím méně pak funguje uprostřed krizí, katastrof, tragédií. I svátků. Protože ani náboženské svátky nejsou přece o *našem* dobrém pocitu! Jsou o *Božích* činech.

I v Bibli tak často překvapivě všedních, jakoby obyčejných. Zasvěcovat třeba každé jídlo Bohu hlasitou modlitbou? Před každým jídlem připomínat *objektivní* realitu, že každé jídlo je *nezasloužený dar* – bližních i Boží? A stejně několikrát denně připomínat vlastním dětem, partnerům, dalším...?

A to je *jen* banální, zdánlivě zanedbatelná, hlasitá modlitba před jídlem. Zcela samozřejmá pro židy dodnes. I pro Israelce doby Abrahamovy. I pro Davida. A pro evangelíka?

Tak *David* byl zachráněn i z beznadějné, zoufalé situace. Už zase. A s ním všichni, kteří ho následovali. Už zase. Také proto, že David vůbec nedumal, jestli Bůh teda jako vůbec je. Nebo jaký je. Nebo jestli se „vyplácí“ spoléhat na něj. Nebo jestli ho můžeme slyšet. Vždyť zkušenost celého předchozího Božího lidu dlouhá v jeho době už *tisíc let* mu samozřejmě, všedně odpovídala.

Protože tam, kde dnes běžná víra postmoderního člověka *končí*, tam víra starověkého člověka *ještě ani nezačala*. I víra člověka *středověkého* byla ve všem tom *jasná a samozřejmá*. Že Bůh *je*, to je přece *očividné*. Mimochodem i dnes je to jasné 80-90% *všech* obyvatel celé planety. Že Bůh je *dobrý* jakbysmet.

I, že bez *Boha* se neobejdeme. Že *my* jsme závislí na Bohu. Tak je bylo a zůstává *samozřejměm*, že Bůh jedná. A tak, že také mluví. Svatými Písmy. I svým hlasem. Pro záchranu *každého* člověka.

Pro záchranu ze zla. Z hříchu. Z pýchy. Ze sebestřednosti. Z *do-sebe-zakroucenosti* vlastních zkušeností. Zážiteků. Skupin. Duše. Připomínám právě víry *někoho jiného*. Abrahama. Izáka. Jákoba. Samuela. Davida. Ježíše Krista. Petra. Jakuba. Jana. Rachab. Ester. Rút. Marie.

Když je a miliony dalších *biblická* víra provedla strašlivými katastrofami osobními i národními – a ještě *k tolika dobru* tolika lidí jejich doby i dnes – tak zcela samozřejmě *stejná*, biblická víra přinese *stejně* ovoce i dnes. Zejména ve všednosti. Každému, kdo je Bohu *stejně* poctivě věrný už v malých věcech. Ve všednosti.

Protože Bůh je neproměnný. A tak věrný už ve všem malém. Tak i v tom, co je pro nás *nepředstavitelné*.

Amen

Píseň: EZ361 – Již vstaňme bratři, vstaňme již